

Budjetti 2025

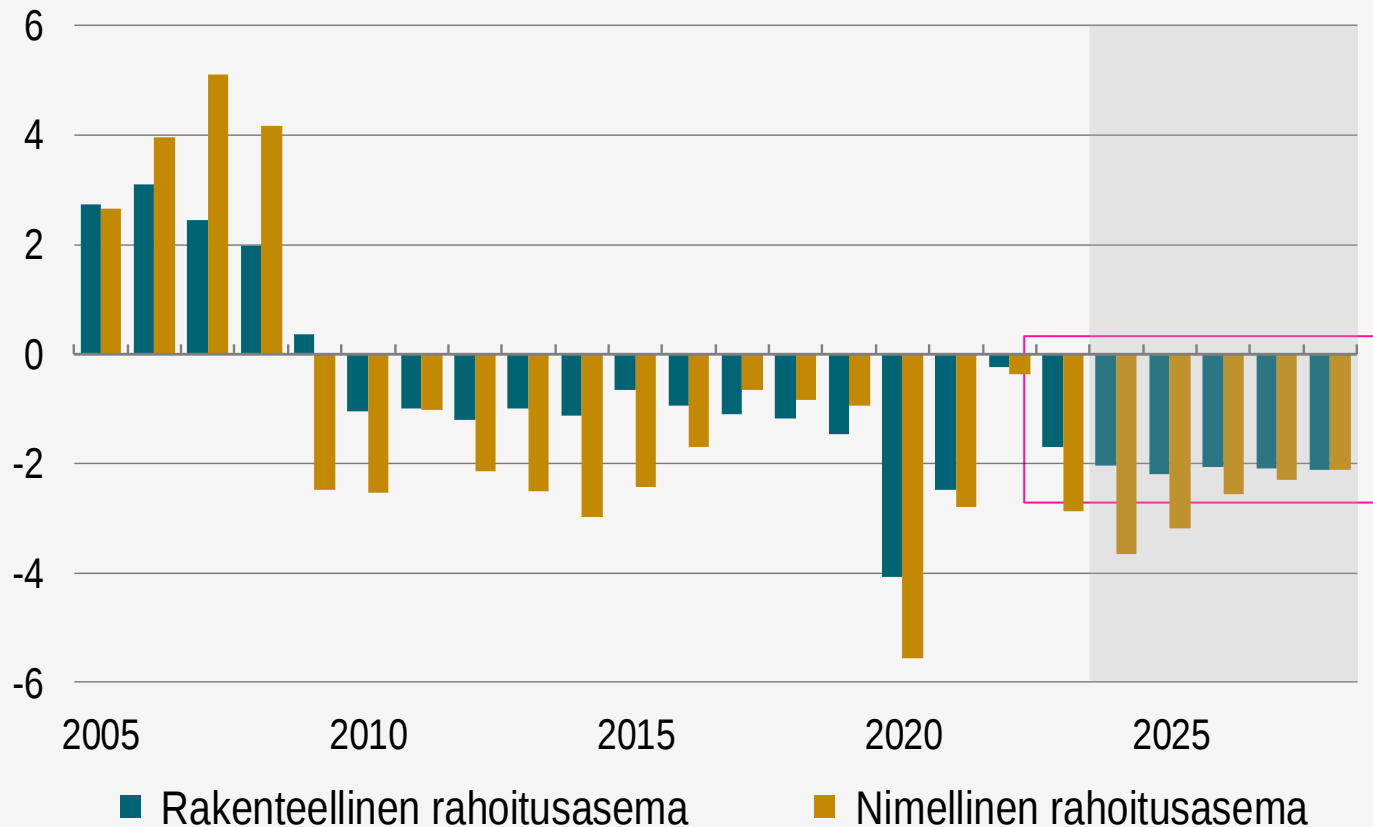
Eduskunnan valtiovarainvaliokunta 1.10.2024

Patrizio Lainà

STTK:n pääekonomisti

Finanssipolitiikan viritys kaksijakoinen

Julkisyhteisöjen nimellinen ja rakenteellinen rahoitusasema suhteessa BKT:hen, %

- Päättösperäisesti kiristävä
- Käytännössä neutraali
 - Sote-menojen kasvu
 - Veropohjan rapautuminen
- Kasvuennusteiden toteutuessa edelleen matalasuhdanne
- Pidättäydyttävä päättösperäisestä sopeutuksesta
 - Velkasuhde ei laske (IMF)

Laskelmat perustuvat EU-komission tuotantofunktiolähestymistapaan

Lähde: Tilastokeskus, VM

Finanssipolitiikan kerroin suhteettoman alhainen

- VM käyttää finanssipolitiikan kertoimenä 0,5
- Ei linjassa tutkimuskirjallisuuden kanssa
- Oikeuttaa sopeutusta epärealistisesti
- Esim. fipo-kerroin 1,5 tarkoittaisi haittojen olevan 3x

Table 5. Calculations of fiscal multipliers

	Y10/Y90	Y2/Y98	Y5/Y95	Y25/Y75	Y20/Y80	Income Gini
Average	1.20	1.25	1.26	1.34	1.31	1.77
Denmark	0.78	0.89	0.93	1.03	0.93	1.21
Norway	0.86	1.04	1.02	1.03	0.95	1.35
Sweden	0.88	0.93	0.98	1.10	1.02	1.41
Finland	1.15	1.25	1.21	1.28	1.25	1.69
Iceland	1.21	1.63	1.33	1.21	1.18	1.69

Note: Authors' calculations.

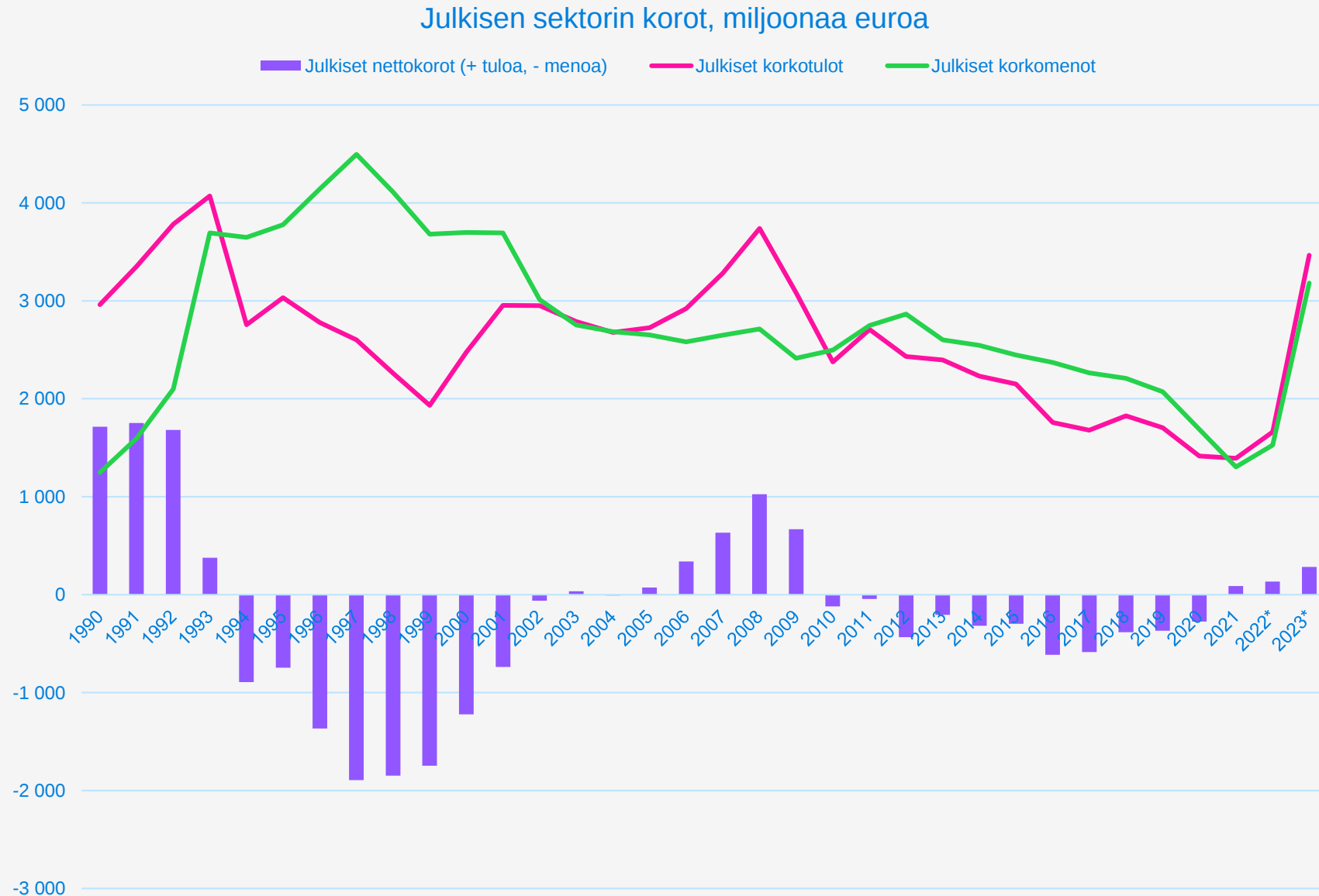
Lähde: Pohjoismaiden ministerineuvoston talouspolitiikan arviointiraportti 2024

Kokonaisveroasteen lasku saatu pysäytettyä

- Kokonaisveroaste vakiintumassa 42,2 %:iin
- Aiemmassa ennusteessa 2022-27 laskua 2,5 %-yks. (8 mrd e)
- Nyt laskua 1,2 %-yks. (4 mrd e)
- 4 mrd e vahvistumista selittää hallituksen verotoimet (1,5 mrd e) ja VM:n taustaoletusten muutos (2,5 mrd e)
- Tavoiteltava vuoden 2022 kokonaisveroastetta 43,4 %

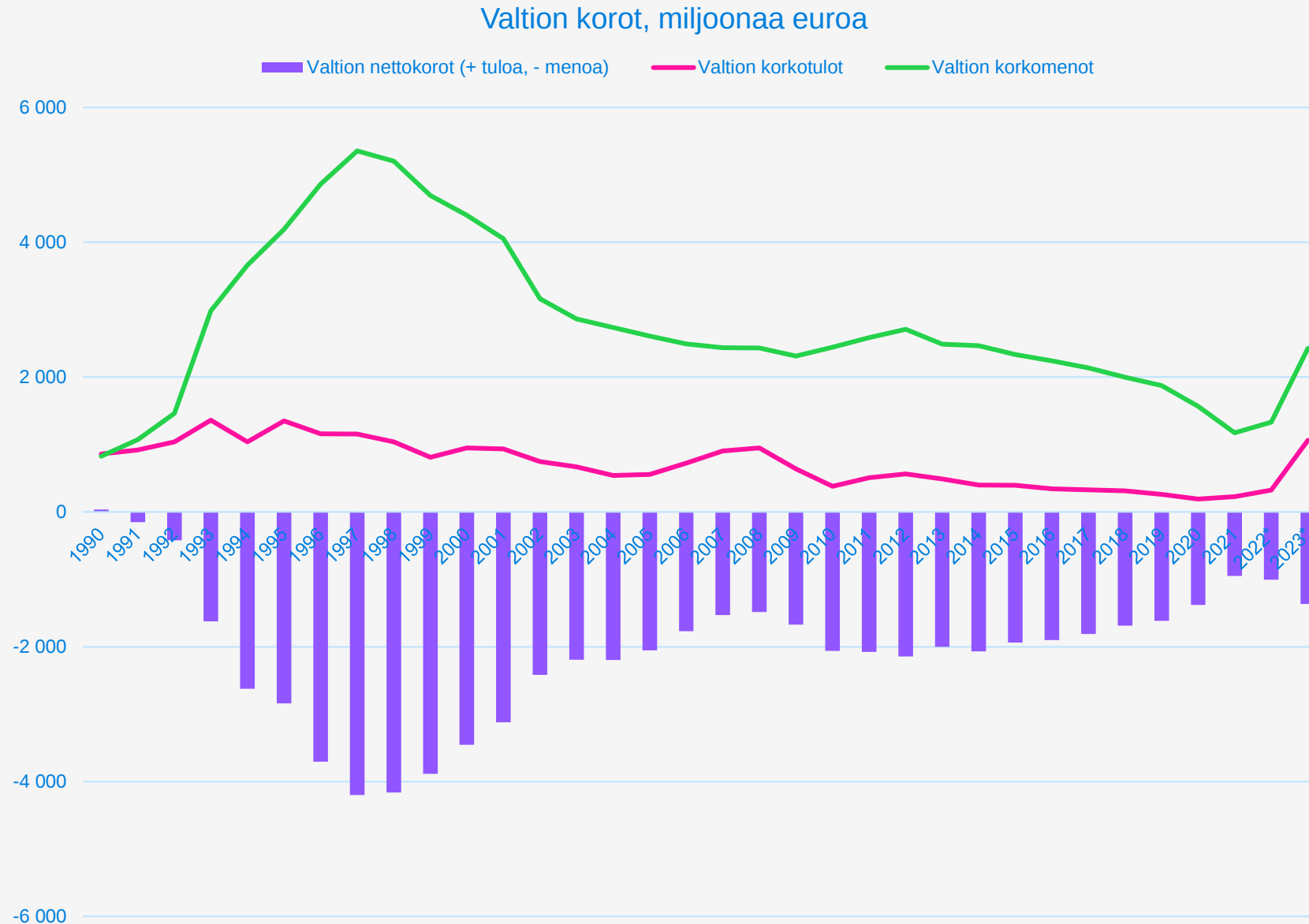
Korkotulojen kasvuun kiinnitettävä huomiota 1/2

- Julkisen sektorin korkotulot kasvaneet menoja nopeammin
- Julkinen alijäämä *pienentynyt* korkojen noustua
- Työeläkerahastot keskeisin syy

Korkotulojen kasvuun kiinnitettävä huomiota 2/2

Lähde: Tilastokeskus

- Valtionkin korkotulot kasvaneet
- Korkotulojen kasvu syö 2/3 valtion korkomenojen noususta pois
- Nettokorkomenojen kasvu ei 1,8 mrd vaan n. 0,6 mrd e v. 2025 vrt. 2019
- Selittää 10 mrd e alijäämän kasvusta 6 %

EU:n finanssipolitiikan säännöt erittäin tiukat Suomelle

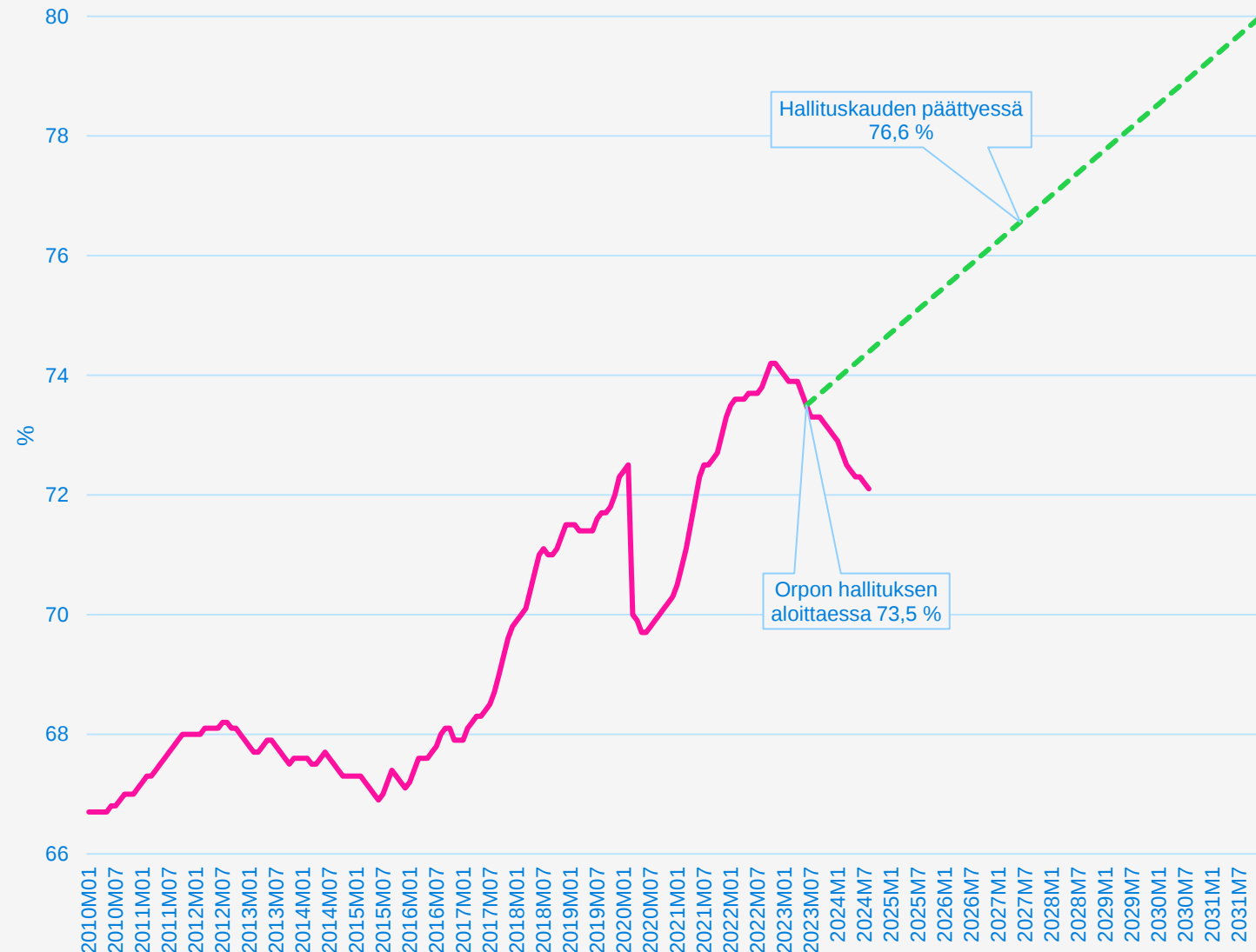
- Julkinen alijäämä rikkoo EU-rajaa: 3,7 % (2024), 3,2 % (2025)
- Suomelle suurin sopeutusvaatimus(?)
- Syynä ”turvalausekkeet” ja eläkerahastojen ylijäämän sivuuttaminen
- Tiukat säännöt rajoittavat itsemääräämisoikeutta ja lisäävät kannustimia EU:n yhteisvastuun kasvattamiseen
- Komission laskelmassa sopeutus hallituskaudella 13 mrd e (4 v.) tai 6 mrd e (7 v.)
- Kansallisessa fipo-rak. suunnitelmassa esitetty n. 4 mrd e (7 v.) sopeutusta hallituskaudella
 - Huom. mitataan rak. perusjäämän muutoksena (joka ei ennusteessa muutu) eli vaatii yhtä paljon lisäsopeutusta

Julkisen talouden ja työllisyyden tavoitteet karkaamassa, köyhyys lisääntyy

Työllisyysaste 15-64 v. (vanha ikäryhmä)

Toteutunut trendi Orpon hallituksen tavoite

- Julkisen talouden alijäämätavoite 1 % v. 2027 (ennusteessa 2,3 %)
- Työllisyystavoite 100 000 päätösperäisesti ja työllisyysaste (15-64 v.) 80 % v. 2031
 - Työllisyysasteen parannuttava 3 %-yks. hallituskaudella, laskenut 1,5 %-yks.
- Köyhyys lisääntyy 100 000 henkilöllä (1,73 %-yks.) 2024-25 muutoksilla (STM)
- Kohdistuu etenkin työttömiin ja opiskelijoihin, mutta pienituloisuus kasvaa myös työllisten joukossa

Keskusteleva keskusjärjestö

Patrizio Lainà
pääekonomisti
040 583 4432
 [PatrizioLaina](https://twitter.com/PatrizioLaina)

